

PLANINSKI VEŠTNIK.

Glasilo „Slov. plan. društva“

Štev. 10.

V Ljubljani, dne 25. oktobra 1899.

Leto V.

Češka kočā na Grintavcu.

Poroča dr. K. Chodounský.

Dograjena stoji že v večno krasnih sneženih Savinskih planinah češka kočā in dremlje tu pod stenami velikana Grintavca svoje prve zimske sanje. Severni vetrovi jo danes že obsipavajo s sneženimi odejami, in živa duša ne bode kalila do junija meseca mrtvega miru ne koči ne gorovju. Šele junija meseca se zopet prebude oni kraji ob grmečih plazovih, in v novo življenje se zdrami pod žarki toplega solnea prostorna kotlina, kateri načeluje češka kočā.

Lani jeseni je dobil odbor Češke podružnice „Slov. plan. društva“ po podružničnem občnem zboru nalogo, naj zgradi na Grintavcu planinsko kočā. Delo je danes dovršeno, a ne brez napora, ne brez težav. Da je delo srečno uspelo, je zahvaliti sotrudnike in prijatelje, pred vsem univ. prof. dr. Joh. Frischaufa, Fr. Kocbeka, načelnika Gornjegrajske podružnice, A. Lando, stavbnega svetnika v Pragi, Fr. Muriĵa, deželnega poslanca in župana na Jezeru, in prof. arh. I. Podhajskega v Pragi. Imenovanim je češka podružnica dolžna zahvalo, ki jo jim izreka tem potom iz vsega sreca.

Pripravljalna dela so se pričela s pogajanjem za pridobitev stavbnega prostora, ki je last Jezerske občine. Spričo nasprotovanja nemških agitatorjev je moral zaužiti jezerski župan marsikatero grenkost, predno se mu je posrečilo, da je ugodil željam Češke planinske podružnice. Bog mu to plati! Hkratu je izdelal g. prof. Podhajsĵky vse narise. Radosti nam je vzkipelo srce, ko smo zagledali prvi naris bodoče kočā!

Zimsko dobo že se je pogajal gosp. nadučitelj Kocbek v Gornjem gradu z delavecĵi iz Kranjske in Štajerske, posebno s tesarĵi, mizarĵi in zidarĵi, katerih na

Jezerskem ni, nakupovati je tudi pričel vrvi, orodje in odeje, in izdeloval je n-drobni proračun za gradnjo koč. In ko je napočila spomlad, so dobili delavci od g. Murija prva naročila. Vendar so pa še dolgo zabranjevali sneženi plazovi pristop na lice mesta, in šele prve dni junija meseca je bilo to mogoče. Takrat se je pričelo z gradnjo nove ceste z Jezera k Štulerjevemu sedlu; to delo je vodil vodnik Uršič. Zgradila se je v gozdu dovozna cesta, da se omogoči vsaj deloma dovažanje stavbnega gradiva na vozech. Ko pa je bila cesta gotova, se je prebudilo v ondotnih gozdih novo življenje.

Na Jezero sta se pripeljala g. prof. dr. Frischauf in g. Kocbek ter šla z županom g. Murijem na Ravni, da so ustanovili koči prostor. Projektovano je bilo prvotno stavbišče na Zgornjih Ravneh v višini 1843 m. Toda izkazalo se je, da ni tam moči postaviti koč, ker ni prostora, ki bi bil varen pred plazovi. Določilo se je zato sedaj stavbišče na Dolenjih Ravneh, morda 250 metrov niže od prvotnega stavbišča. Danes smo od srca veseli, da se prvotni ukrep ni izvršil.

Češka koča je divno postavljena na visoki skali, katere stene vise strmo v globino gozdov razsežne Gorenje Jezerske Kočne. Proti severu se izgublja vid preko raztresenih jezerskih koč tja proti Karavankam, katerih je videti kar štiri vrste na obzorju. Nad koč se dvigajo proti jugu strmo v višinah tisoč metrov skalnate stene Grintavca, Dolgega grebena, Skute, Rinke, na vzhodni strani temena Mrzle gore, Babe, Golega vrha in Jezerske gore. Zapadno stran pa zapirajo zobati grebeni Kočne, za katerimi je videti vitki Storžič in Triglav. Okoli koč se plazi nizko drevje in evete planuska roža in obilica drugih evetlic, čeprav kopni ob desni in levi sneženo plazovje. Res, na desno in na levo od koč je videti sledove plazov, le ondi, kjer stoji koča, jih ni nikjer zaslediti; da jih tu sploh ni, dokazuje rast drevja in starost dveh ondotnih prastarih macesnov. Kraj je zavarovan proti plazovom po silni skalnati steni, ki se dviga nad koč v višini 200 metrov, in ob kateri se razbijajo v stran, 100 metrov oddaljeno od koč. Razgled je razsežen in čudovit, slikovit in velikanski, v istini očarujoč, in naravno je, da si izvolijo češko koč tudi zložnejši turisti za svoj cilj.

Znamenitost češke koč je, da izvira 20 korakov od nje v stran v hladni skali, osenčeni z drevjem, obilen studenec ledene kristalne vode, ki odteka glasno žuboreč po črnih strminah v globino. Koča je v istini kar najsrečnejše postavljena, in ni ga morda ugodnejšega kraja za tako stavbo.

Ko se je bilo stavbišče definitivno določilo, so pričeli delati tesarji, mizarji in zidarji. Težaki so donášali gradivo, pred vsem deske, ki jih je bil po zimi nakupil g. Muri. Na Ravneh so stesali dve koči za prenočišče delavcem. V gozdu pod koč so pa pričeli pod vodstvom Klinarjev in Uršičevim sekati drevje. Da se ne pogreznejo v globino, je trebalo debela privezati, še predno so jih podrli; z velikimi težavami so zvelkli posekano drevje do stavbišča.

Med tem je bilo tudi stavbišče že prirejeno; skalovje je bilo že izlomljeno in odstranjeno. Pripravljalo se je v dveh pečeh tudi apno, s Štulerjevega sedla

so pa donašali nosači nepretrgoma gradivo na svojih hrbtih. Od junija do 15. avgusta so nanosili 3000 desk, ogromno število lat, 15.000 kosov skodel, opek in tudi okna, duri in dr. Za donašanje 1 kgr od Štulerjevega sedla do kočice se je plačevalo nosačem po $1\frac{1}{2}$ kr. Posameznik je prinašal po 80 kosov skodel ali 12 do 16 kosov opeke (64 kgr). Do Štulerjevega sedla se je pa gradivo na vozech dovažalo.

Naravno je, da je pogoltnilo tako mučno donašanje gradiva veliko denarja. Rokodelcem se je plačevalo po 1 gld. 50 kr., mojstrom in načelnikom po 2 gld. na dan, vrhutega je pa dobil vsakdo posebno nagrado za izredno delo od 4. do 6. ure zjutraj in od 6. do 8. ure zvečer. Dolgo, do dne 1. avgusta, je delalo 65 delavcev. Njih tedensko plačilo je znašalo 1000 gld.

Češka kočica.

Člani podružničnega odbora: dr. Prachenský s soprogo, dr. Franta in dr. Mareš so došli na stavbišče, delo nadzirat; došli so tja tudi arhitekt Podhajský in inženir Štěpán in pisec tega poročila z rodbino. Vsi so se laskavo izrazili o vrlini slovenskih delavcev.

Kočica je zgrajena v čistem češkem slogu kmetiških stavb. Na krasnem svojem prostoru v veličastni gorski pokrajini se bode prav slikovito reprezentovala. Ob dveh plateh ima razkošen hodnik. V visokem pritličju je prostorna obednica, iz katere se pride v troje izb in v kuhinjo. V izbah bode 9 postelj. V zgornjih prostorih se prirede ležišča za turiste in vodnike. Pod kočico so klet in shrambe za drva. Vsi prostori so lično obiti z deskami; spričo tega so udobni in zavarovani proti mrazu. Podi so napravljeni iz dvojnih mečnih desk. Streho krijejo

deske, na katere so položene skodle v dve plasti; zato ne bode mogla vlaga zamakati kože. Ne manjka niti strelovoda, proti viharju in silnemu zračnemu tlaku, ki ga povzročajo plazovi, je pa zavarovana koča z močnimi železnimi vrvmi, ki so pričvrščene v skalo. — Pred kočo je urejen lep prostor z mizo in klopmi.

Tudi notranja oprava bode kazala posebnosti češkega sloga. Zanj bodo skrbele češke dame.

Koča se otvori prihodnje leto julija meseca.

* * *

Češka podružnica je zgradila tudi že vrsto potrebnih cest. Široka, zložna cesta vodi po gozdu ob straneh Skuberja k Štulerjevemu sedlu, odkoder se nadaljša tja do češke koče; treba le še pol kilometra ceste, ker je cesta v daljnem koncu že dogotovljena. Cesta ta je razkošna, vzpenja se le polagoma in je pristopna tudi neizurjenim turistom. Zgradile so se dalje ceste od koče tja na skalnate stene, ki vodijo k Mlinarskemu sedlu (2324 m) med Grintavcem in Dolgim grebenom; smer je odkazal stezi dr. Frischauf že pred 25 leti. Češka podružnica jo je izvršila pod vodstvom Uršičevim za 200 gld. Steza je pač strma, toda varna, ker je na vseh nevarnejših krajih zavarovana. Podružnica je imenovala to stezo na čast možu, ki si je pridobil največjih zaslug za Savinske planine, Frischauffovo stezo.

V 2½ urah je moči dospeti od koče na Mlinarsko sedlo; tu se pa združuje kar cela vrsta cest, ki sta jih zgradila Slov. plan. društvo in D. Ö. A. V. Lahko je odtod dospeti na Grintavec, na Skuto, na Dolgi greben, na Rinko in tudi na Kokrsko sedlo, kjer stoji Zoisova koča.

Steza na Rinko, ki jo je zgradila Savinska podružnica, in za katero je podarila Češka podružnica 200 gld., je najznamenitejša pot po grebenih v Alpah sploh, ker sta z njo zvezana Mlinarsko sedlo in Okrešelj.

Za prihodnje leto je projektovana gradnja pota od češke koče k Savinskemu sedlu; s tem bo dograjena glavna skupina potov.

Iz „Alpskega Vestnika“.

* * *

S tem smo podali svojim čitateljem poročilo načelnika češke naše podružnice o češki koči, ki je bila letos na Grintavecu zgrajena v znak, da je našlo naše društvo v Čehih navdušene prijatelje in podpornike. Koča ta nam pripominjaj, da se je združil z nami češki narod v skupno delovanje, in budi v nas nado, da je s tem činom zagotovljeno utrjenje medsebojnih narodnostnih zvez, ker bode ravno turistika oživila ter trajno in izdatno pospeševala obiskovanje slovenskih dežel po Čehih.

Bodi na tem mestu še poudarjeno, da so si pridobili izmed odbornikov Češke podružnice največjih zaslug za gradnjo češke koče gg.: dr. Stanislav Prachensky, dr. B. Franta in dr. Mareš.

Planica.*)

Jos. Lavtižar.

Na visokem Gorenjskem, kjer je vodna meja med Savo in Dravo, stoji 868 metrov nad morsko gladino precej zanemarjena slovenska vas Rateče, ki broji 130 hišnih števil. Kraj ima svojo župnijo in občino ter blizu 1000 duš. Ljudstvo je rod živinorejcev in pastirjev, dokaj nedostopno napredku, nezaupno vsaki novejši ideji, držeče se starih podedovanih dobrih in slabih navad, kratko: nekaka posebnost v kulturnem oziru glede običajev, noše in govorjenja. Dobro je za take ljudi, ki se za same lepe besede ne zmenijo veliko, da jih predrami včasih kak večji naval iz vsakdanjega življenja ter jim da nekoliko več pojma o narodni zavesti. Kako so torej gledali in se čudili, ko je prišlo 3. septembra letošnjega leta v mirno vas toliko število slovenskih izletnikov.

Ako se obrneš iz Rateč naravnost proti jugu, te pot pripelje po petčetrtni hoji v podnožje Julijskih Alp. Kako krasno je to potovanje za vsakega, ki ima le količkaj čuta za naravno lepoto! Peščeni nasipi, čez katere stopaš, ti kažejo, kako kruto gospodarijo tod hudourniki ob nevihti. Gore se pomikajo na obeh straneh vedno bolj skupaj, in navpične stene se vzdigujejo nad teboj. Izmed peska poganja pritlično ruševje, na tisoče planinskih cvetic v vseh barvah razveseljuje oko, v omotičnih višavah kroži s čudnim krikom planinski orel, na uho ti doni žvenketanje zvoncev kodravih ovac, in semtrtja začuješ uk pastirjev, ki se razlega kakor v velikem resonatorju med skalovjem. Slovensko planinsko društvo je postavilo ob potu na vsakih 50 metrov višine tablico, da veš, koliko višje si prišel. Teh tablic je četrto, in sicer v višavi 900, 950, 1000 in 1050 metrov. Toda ne misli, da je hoja težavna; razen par nizkih klancev je pot le nekoliko napeta, da se celo kolesarji vozijo po njej.

Dospeli smo v Planico! To je zelena ravnina, obdana z visokimi gorami. Ta nenavadno lepi gorski kotic je do zadnjih let sameval skoraj neznan v slovenski zemlji. Sedaj smo šele spoznali njega divno lepoto, katero hočemo ceniti tembolj, ker je tukaj izvir dolinske Save-Nadiže. Toliko ljudi in tako odlične družbe Planica še ni videla nikdar, odkar je prišla iz Stvarnikove roke. Vse je bilo veselo in navdušeno. Cesarske zastave in domače trobojnice so veselo vihrale v zraku. V navzočnosti gorskih glavarjev (ime jim je: Jalovec 2655 m, Mojstrovka 2367 m, Strug 2291 m, Visoka Ponca 2280 m, Veliko sleme 1910 m, Ciprnik 1763 m), ki se naslanjajo v prijateljskem krožku drug na drugega ter se vzpenjajo s sivimi glavami proti nebu, se je opravila sv. maša. Njene posamezne dele je naznanjeval 400 leten zvon, ki so ga pripeljali iz Rateč ter mu napravili tukaj zasilen stolpiček. Tako milo se je razlegal njegov glas (es) v tej gorski samoti, da je ostal gotovo vsakemu v spominu.

*) Ker smo ta spis prepoznano prejeli za mesec september, ga drage volje priobčujemo v tej številki.

Po božji službi je otvoril predsednik „Radovljiške podružnice“ Slovenskega planinskega društva, g. Hugon Roblek, novo zasnovano kočo z navdušenim govorom. Potem se je razvila živahna zabava pod milim nebom. Vrlo dobro sta nas kratkočasila izborna radovljiška godba in slavnoznani blejski pevski zbor. Dva gostilničarja sta imela dovolj posla, da sta mogla postreči vsemu ljudstvu. Mnogo izletnikov je plezalo k bistremu viru Save-Nadiže, ki izvira 118 metrov nad kočo. Po zelenih livadah pa se je brezskrbno kretala množina ljudi, sicer neenakih po stanu in omiki, pa vendar edinih v občudovanju prirodne krasote. Tudi rateški pastirji so imeli ta dan praznično obleko, katere nimajo ves čas svojega bivanja v planinah, ter strmeč gledali, kaj vse to pomeni. Celo prosjaki so izvedeli za ta narodni praznik, in tudi Ipavk ni manjkalo z južnim sadjem. Na vso tolikanj različno skupino pa so ponosno zrlí sivi velikani, dvigajoč svoje imenitne pleše kvišku, kakor bi hoteli reči: Kako majhen in neznamen si ti, o človek!

Hitro, prehitro je minil čas. Toda na svidenje drugo leto, krasna Planica!

Na planinah.

Spisal A. Trstenjak.

(Konec.)

Proti temu, da človek ne more dihati, ko je došel v visoke višave, ne pomaga nobeno junaštvo; največja energija tu omaga. In vendar se Mosso pripravlja na Gaurisankar in misli, da mu bode mogoče priti do vrhunca. Na podlagi poskusov in opazovanja na gori Monte Rosa sklepa on, da se človek polagoma privadi razmeram razredčenega zraka. Ako ptice letajo 8000 m visoko, se bode človek mogel tudi počasi povzdigniti do tolike visočine.

Brata Schlagintweit sta poskusila priti na Gaurisankar in sta v letih 1854. do 1856. dospela do 6787 metrov. Conway je v Karakorumu dosegel do 6887 metrov. Zurbriggen je prišel s Ericem Geraldom do 7300 metrov visoko.

Velika težava na takih ekspedicijah je to, da ni dobiti ljudi, kateri bi mogli prenašati vse ovire na planinah, to je, ni takih, ki bi bili toli težavnim turam dosti privajeni. Vendar bi se dalo z razumno organizacijo tudi to doseči. Mosso je že vse natanko preračunal, koliko ljudi bode potreboval, da bodo nosili instrumente in provijant, in koliko hrane bode vsak posamičnik potreboval za ves čas. Določil je število postajališč ali taborjev od znožja do vrhunca Gaurisankarja. Med temi postajami bode stalna zveza. Najel bode evropske in azijske voditelje; evropske bode rabil za najvišje visočine, domačine pa za dolenje dele himalajskega pogorja. To je potrebno radi tega, ker so evropski voditelji manj dovtetni planinski bolezní; domačini so tej bolezní bolj podvrženi in, kar je mnogo, nimajo v to potrebne moralne moči. Tudi ne spraviš nobenega Azijca na Gaurisankar, ker mu je Himalaja sveto pogorje, in ker misli iz verskih razlogov, da je Himalaja sploh nedosežen.

Vse dosedanje planinske hoje so se vršile prehitro. To je velika napaka. Hitra hoja ima slabe nasledke. Ako prehitro hodimo, ni namreč časa, da bi živčevje prilagodili delovanju razredčenega zraka; nadalje se organizem ne more privaditi mrazu, in končno nastopa utrujenost, ki vzame človeku energijo. V takih slučajih pobije planinska bolezen tudi najmočnejšega človeka.

Mosso je v tem oziru prvi razumno postopal. Ko je vodil svojo ekspedicijo na Monte Rosa, je prehodil z njo vsak teden le 1000 metrov, tako da so se njegovi ljudje popolnoma privadili mrazu. In poleg tega jih je poprej še dobro treniral. Kdor hoče iti na 8000 m visoke planine, mora po njegovem mnenju najprvo poskusiti samo do 5 do 6 tisoč metrov in potem nazaj.

Tisto ekspedicijo, katero bode vodil Mosso na Himalajo, bode vežbal na Monte Rosa, kjer je sam skrbel za vse udobnosti. Ko jo izvežba in utrdi, potem šele krene na Himalajo.

Oglejmo si Monte Roso s tega stališča.

Lani so pričeli staviti observatorij na vrhu Grifetti (4500 m). Ta observatorij bode namenjen proučevanju planin, neba, fizičnih prikazni zemlje in življenja na prostoru večnega snega. Iskali so mu temelja, a niso ga mogli najti, to je, niso mogli najti skale, na katero bi ga postavili. Kopali so v led, in ker niso nikjer našli trdnih tal, ni jim preostalo nič drugega, nego da so podaljšali v to svrhu kočo „kraljice Margerite“, ki stoji na trdni skali. Kakor kočica, tako je tudi observatorij krit z bakrom, žice vodijo v sneg, in to so najboljši strelovodi za planinske kočice.

Na Montblancu (4810 m) sta dva observatorija: starejši Vallotov in novi, z mnogimi žrtvami postavljeni observatorij Janssenov. Montblanc je najvišja planina v Evropi. Turiist Jacques Balmat ga je zmagal prvi l. 1786. Hoja je sicer opasna, vendar tudi francoske žene prihajajo do vrhunca. Od leta 1893. stoji na vrhuncu Janssenov observatorij, ki pa ne bode tam dolgo stal. Ker nima trdne podlage, se udara v sneg. To je naravno. Vsako leto pade na Montblancu toliko snega, da se vsled teže novega snega spodnje plasti vedno bolj stiskajo in upadajo. Tako se Janssenov observatorij razruši, še predno bode mogel koristiti znanosti. Leta 1881. je stotnik Gonella prekoračil Montblanc. Na vrhuncu je našel široko razpoklino. Voditelj Alfons Pavet pa je pred 10 leti videl na vrhuncu Montblanca 100 m globoko razpoko. Danes je to drugače. Skala, ki tvori vrhunec, leži 20 m globoko pod snegom. Da bi jo našli, so kopali tunel in zasledili v globočini 15 m kamenje. Usodo Janssenovega observatorija torej lahko danes prorokujemo: zagrebe ga sneg. Da pa je vrhunec Montblanca vedno enako visok, vzrok je to, ker novi sneg vedno razriva spodnje plasti.

Za izletnike na ledenike Monte Rosa gradijo sedaj novo postajo 3000 m visoko v bližini hotela Col d'Olen. Ta postaja bode imenitna; imela bode 20 sob, v katerih bodo laboratoriji za geofiziko, meteorologijo, biologijo, botaniko in fiziologijo; za astronomijo bode posebna kupola z refraktorjem. Eden sluga in eden asistent bodeta tu stalno bivala.

Etna je 3313 m visoka. Ob znožju je 65 vasi s 300.000 dušami. Do visočine 1100 m raste trta, do 2200 drevje. V visočini 3000 m stoji observatorij. Sonnbliek v Visokih Turah (3103 m) ima od l. 1886. meteorološko postajo, najvišjo vremensko kočo s stalnim bivališčem ljudi v Evropi. Pic du Midi de Biggore (2877 m) v Pirenejih ima na vrhuncu observatorij.

Toda vse te observatorije nadkriljuje Monte Rosa ne le radi udobnosti, nego tudi radi instrumentov. Tu se človek čuti varnega pred nevihto, pred snegom in pred ledniškimi ulomi, ker nahaja varno zavetišče v gorkih sobah. Za kurjavo se uporabljajo drva, ne pa petrolej kakor na Montblaneu, torej je tudi kurjava cenejša.

Mosso bode skrbel, da se mu vodniki privadijo mrazu. Na to se je do danes premalo gledalo in pazilo, in vendar je to zelo važno. Človek se more privaditi mrazu do 40°, toda ne kar mahoma, ampak polagoma. Prememba temperature ne sme biti nenadna, nego organizem se mora le počasi prilagoditi vedno nižjim stopinjam temperature, Monte Rosa mu bode v to svrhu izborna vežbališče.

Pripoveduje nam nadalje, da je boljše, da se angažujejo taki, ki več, oziroma ki mnogo jedo, toda ne požeruhi. To je naravno. Boljše je, da se uporablja tvarina, to je hrana, katero uživamo, nego da jemo sebe, kajti ako nimajo organi tvarine, potem se lotijo dragocenih zalog svojega telesa. Kdor torej več je, bolj in uspešneje kljubuje utrujenosti. Vse, kar izsesava organizem, oslablja pogoje za upornost.

„Jaz upam“, tako završuje Mosso svoje poročilo o pripravah za himalajsko ekspedicijo, „da mi bode možno dokončati te študije, ki so bile namen in sanje moje zadnje ekspedicije. Ako pa se ne izpolnijo nade moje, upam, da drugi fiziologi, ki so učenejši in mlajši od mene, dovrše moje na Monte Rosa započete študije“.

Želimo mu zdravja in potem srečno pot. Ves turistiški svet bode v duhu zrl za njim, kako se bode plazil po snegu in ledu, kako bode prezebal. Jekleno energijo ima in razum, in ako bo imel sape, posreči se mu to, česar niso mogli pred njim doseči niti Schlagintweita niti Conway. In ko postavi svojo nogo na glavo v nebo kipečemu velikanu, takrat bode slavila turistika največje slavje svoje.

Na Snežnik (1796 m).

Spisal Strninski.

Snežnik mu* je sosed,
ki megle redi
in glavo zeleno
prot' solncu drži.
Pošilja črez mejo
pogled velikan,
kam plovejo ladje,
kaj dela Istran.

Miroslav Vilhar.

Teško sem čakal, da je prišel k meni prijatelj za nekaj dni v stari Lož na počitnice, a še teže sva čakala potem lepega vremena, da bi polehla na mogočni Snežnik. Kako resnično poje Vilhar, ko pravi, da Snežnik „megle redi“! In res.

* Javorniku.

redki so dnevi, da bi mogel turist naleteti na Snežniku čisto jasno jutro. Loškim okoličanom in Kraševcem Snežnik prorokuje vreme: če ima v jutru na glavi megleno kapico, gotovo bo tisti dan dež, bodisi še tako jasno nebo.

Malone vsako jutro sva s prijateljem hodila zarana na vrt gledat, ima li Snežnik „kapo“; a vsako jutro nama je preprečila gosta njegova megla namero, da bi odrinila.

Bilo pa je po večdnevem deževju, ko se je nebo popolnoma ujasnilo; niti enega oblčka ni bilo videti na prostranem nebu; tudi Snežnik je bil snel temno kapico. Vzradostila sva se.

„Torej danes odrineva“, mi je rekel prijatelj.

„Da“, sem mu odgovoril, „ali poprej morava naznaniti prijateljema v bližnjo vas, da se tudi ona udeležita najinega izleta“.

Napisal sem drobno pisemce ter ga odposlal. Naročil sem jima, naj prideta kar v Leskovo dolino, kjer se gotovo srečamo.

Ravno je bila v mestnem zvoniku ura tri, ko sta se pomikali po cesti skozi mesto dve čudni postavi: na ramah zelena nahrbtnika, v rokah dolgi gorski paliei. Čudni „figuri“ v naših krajih! Ljudje so naju pogledovali, midva pa sva moško stopala mimo njih.

Solnce je pripekalo z vso silo, ko sva prišla ven iz mestnega zidovja. A potolažila sva se; saj je najino oko zrlo na jasni, črno-modri Snežnik, ki je stal pred nama še v „neskončni“ daljavi. Po enourni hoji po beli cesti sva prišla do lepega knežjega grada Šneperka. Hladna drevoredova senca naju je branila vsaj nekoliko časa vročim solnčnim žarkom. Kmalu sva bila v zaželjenem gozdu. Srečavala sva različne voznike; nekateri so vozili z lazov seno, drugi hlode.

Stopala sva čvrsto skoro dve uri, ko prideva do razpotja; ena cesta na levo pelje na Klansko polico in dalje proti Reki, druga na desno pa skozi Leskovo dolino na Pivko. Obenem sva zagledala izza gostega smrečja bele kočee bližnje Leskove doline. Še pet minut, in bila sva tam. Hodila sva od doma ravno tri ure.

Selo Leskova dolina šteje šest hišic, ki so vse last šneperškega kneza. V eni je „Turisten-Herberge“ primorske sekcije D. u. Ö. A. V-a. Ta hiša je največja, kar jih je v selu. Gostilnica „v zelenem gozdu“ pa služi največ gozdarjem, ki tukaj stanujejo, in voznikom; tudi tisti redki turisti, ki lezejo na Snežnik, se ustavljajo v njej.

Kako sva bila vesela, ko sva zagledala pred gostilnico prijatelja iz bližnje vasi pri kozarcu vina. Odložila sva „prtljago“ ter prisedla. Zabavali smo se prav prijetno. Hitro nam je potekal čas. Povečerjali smo nekoliko ter sklenili, da odidemo ob osmih zvečer.

Dasi Snežnik ni izmed onih gora, na katere je priti le s težavo na vrh, smo si vendar vzeli vodnika. Hoteli smo biti gori že ob solnčnem vzhodu, ker ga še nobeden izmed nas ni opazoval s kake višje gore. Vodnik je dejal na ramo

sekiro, v žep pa kos domačega kruha. Eden izmed nas pa je vzel svetiljko, ki nam jo je ponudila prijazna gostilničarka.

Odšli smo. Nebo je bilo jasno kakor steklo; na njem so se prikazovale nebrojne zvezde, tam izza gozdnatih gora pa je priplavala mednje bleda luna ter sipala svoje medle žarke na nas. Prav po turistovsko smo stopali za vrlim vodnikom po poti, katero je bila zaznamenovala precej iz Leskove doline primorska sekcija D. u. Ö. A. V-a. Zamolklo so odmevali glasovi gorskih palic po tihem gozdu. Zdajpa zdaj smo zbudili skočno srno, da je preplašena zbežala pred nami po kameniti poti.

Kmalu smo prišli na cesto, ki se za četrto uro od Leskove doline cepi od one, ki pelje na Pivko. Ta cesta služi največ voznikom, ki hodijo po oglje na Mezelišče (sp. k. Mezelišnje). Počasi smo stopali dalje ob visokih, skoro navpičnih stenah in stoletnih bukvah. Po gozdnih kotlinah se je razprostiral gost dim iz ogljarskih kop.

Hodili smo od Leskove doline skoro poldrugo uro, ko smo prišli do male ravnice ob cesti. Tu se ustavi naš vodnik ter nam pokaže tablico, na kateri je v nemškem jeziku napisano: „Na Snežnik“. „Tod pojdemo kmalu po polnoči gori. Zdaj pa idimo v „bajto“, je rekel vodnik. Začudili smo se. Mislili smo, da je kaka planinska koča, kjer bomo prenočili; slišali nismo pa še nikoli o njej. Za pet minut pa zavije naš vodnik na desno s ceste. Kmalu je stala pred nami tista pomenljiva „bajta“. Bila je to dobro ohranjena, a zapuščena ogljarska koča. Tri navadne, iz desk zbite postelje so stale ob straneh, v njih pa so bile nalomljene drobne smrekove vejice. „No, tu bomo spali do dveh“, je dejal vodnik. Mi pa smo bili zadovoljni, da, celo veseli.

Vodnik pa je razcepil nekaj suhih drv, katerih je po gozdu v obilici, ter zakuril sredi kočje ogenj. Veselo je plapolal plamen. Odložili smo svoje reči, posedli po posteljah ter se zabavali. Ko pa se je razgorelo ter je nastala žrjavica, smo legli na trde postelje ter sladko zaspali.

(Konec prihodnjih.)

Društvene vesti.

† Anton Rodošek.

Dne 17. t. m. je umrl v ljubljanskem „Leoninu“ preč. g. Anton Rodošek, župnik v Mozirju na Štajerskem. Blagi pokojnik se je rodil leta 1841. pri Sv. Lovrencu na Dravskem polju in je v najboljšem spominu, koder je služboval kot duhovni pastir. Bil je tudi načelnik gornjegrajskega okrajnega zastopa, Savinski podružnici Slov. plan. društva pa že od početka vnet in

požrtvovalen član. Dne 19. t. m. ob 5. uri zvečer smo spremili obče priljubljenga rodoljuba k večnemu počitku na ljubljansko pokopališče. Pogreba se je udeležil poleg več stanovskih tovarišev s Štajerskega in mozirskih župljanov tudi osrednji odbor Slov. plan. društva s svojim načelnikom. Lahka mu slovenska zemljica!

Novi člani:

Osrednjega društva:
Gd. Milan Pajk, c. kr. učiteljišča profesor v Ljubljani.

Za spomenik Ivane Stein so darovali p. n. gg.: Roza Guth, Suhay, Bener, Mubold, A. Mubold, Obermayer, Mimzl, Harmatter po 2 gld., R. Schonta, Alfred Eisenhut po 1 gld., Igo Fertin, Erih Schonta in Gizela Eisenhardt po 50 kr.

Predavanje v Radovljici. Radovljjska podružnica opozarja svoje člane, da boče g. Stiasny predaval v nedeljo, dne 29. t. m., v salonu restavracije g. V. Hudovernika o svojem potovanju po Ruskem. Po predavanju bo petje. — Začetek ob treh popoldne. Vstop prost. Po članih vpeljani gostje dobrodošli.

Otvoritev koče na Boču se je vršila na slovesen način v ponedeljek, dne 18. septembra t. l. Bralno društvo v Studenicah je nameravalo prirediti v nedeljo popoldne dne 17. septembra veliko ljudsko veselico na vrtu gospoda Koropca s petjem, godbo, plesom, šaljivo pošto, menažerijo, različnimi igrami i. t. d. Običajno slabo vreme pri takih planinskih slovesnostih je tudi sedaj napravilo zgago. Dež je lil v nedeljo skoraj ves dan in s tem provzročil, da je bila veselica slabše obiskana in se ni mogla tako izvršiti, kakor je bilo namenjeno. Navzlic temu se je veselica vršila v prostorih gospoda Koropca. Mešani zbor bralnega društva, pomnožen s pevci in pevkami iz raznih krajev, je pel dovršeno razne narodne in druge lepe pesmi, svirajoča godba pa je prijatelje plesa izvajljala na plesišče.

Predsednik bralnega društva, prečastiti gospod župnik Martin Žekar, je na večer pozdravil vse udeležnike veselice, posebej pa še zastopnika osrednjega odbora „Slov. plan. društva“, g. M. Verovška iz Ljubljane, in načelnika „Savinske podružnice“, g. Fr. Kocbeka iz Gornjega grada. Prvi je v navdušenem govoru zahvalil bralno društvo in njega vrlega predsednika za prireditev veselice ter sporočil pozdrave osrednjega odbora, drugi pa je zahvalil pevke in pevce za lepo petje. Šaljiva pošta je izvabila mnogo smeha, saj je poštna upraviteljica, gospodična I. Majhen, imela mnogo opravka. Sploh je bila vsa zabava prav prijetna. — Za drugi dan se je sklenilo, da se bo vršila slovesna otvoritev koče ob vsakem vremenu.

Na veselje vseh se je v ponedeljek nebo zjasnilo in močno pomnožilo število udelež-

nikov, ki so zjutraj okoli osme ure odpovali na Boč. Hoja v svežem zraku je bila prav prijetna, za smeh po potu pa so skrbeli razni šaljivci, zlasti gospod Josip Kokel, učitelj iz Poličan. Na vrhu Boča smo se sešli z udeležniki iz Rogaškega krajca, tako da je bilo vseh nad 50.

Koča na Boču je bolj preprosto zaveščiše, namenjeno hribolazcem najbolj v počitek in v zavetje ob slabem vremenu. Koča leži na lepi ravnici blizu vrha v približni visočini 960 m, je 4 m dolga in 4 m široka. Podstrešje je nad stropom povišano, da je v njem prostora za ležišča. V koči so miza in klopi. Ker na Boču ni ne macesnov ne drugega igličastega drevja, se je napravila koča iz bukovega lesa, katerega je podarilo slavno vodstvo samostana č. Uršulink v Studenicah. Ta samostan je sploh dal dovoljenje za stavbo koče in za napravo ter porabo pota na Boč. Za vse to ga tudi na tem mestu najtopleje zahvaljujemo.

Pot proti koči se je na novo napravil in se še zboljša. Na vrhu Boča se je tudi nekaj drevja posekalo, drugo se pa poseka še pozneje, da ne bo oviralo razgleda.

Znamenit je originalni razgledni stolp na Boču. Košati bukvi so posekali rogovilaste veje, na njo postavili oder iz desk in ga prekrili s streho. Prostora na odru ima do 10 oseb. Po lestvi prideš v stolp, odkoder je lep pogled v dolino Drave in Dravine. Sploh je razgled z Boča podoben obče znanemu z Rogaške gore; saj je tudi Boč še višji od nje.

Ob 11. uri dopoldne je prečastiti gospod župnik M. Žekar blagoslovil kočo ter jo potem z navdušenim govorom izročil „Slovenskemu plan. društvu“. Zastopnik osrednjega odbora, g. M. Verovšek, je pozdravil udeležence v imenu osrednjega društva in toplo zahvalil g. župnika M. Žekarja za njegovo obilno skrb pri zgradbi koče. Načelnik „Savinske podružnice“, g. Fr. Kocbek, je zahvalil še gos. J. Kandolina, učitelja J. Koropca in Jos. Kokela za sodelovanje pri zgradbi koče ter pevke in pevce za lepo petje.

Pevci so zapeli prav ginljivo po blagoslovljenju „Molitev“, potem pa „Lepa naša domovina“.

Planinski Piparji so poslali sledečo brzojavko:

„Vsem zbranim mnogo zabave, Savinski podružnici, načelniku in vsem navdušenim sotrudnikom „slava!“

S kočo na Boču je pridobilo „Slov. plan. društvo“ na Slovenskem Štajerskem jako lepo in važno postojanko, ki mu utegne pribaviti mnogo novih članov, dobrotnikov in podpornikov ter pospešiti turistiko v ondotnih krajih. Dal Bog, da se to doseže!

Končno nam je najprijetnejša dolžnost, da opetovano izrečemo najtoplejšo zahvalo za obili trud preč. g. župniku M. Žekarju in g. učitelju Koropcu, proseč ju, da bi še v bodoče skrbela za vse, kar je Boču treba v turistiškem oziru. Slava jima!

Otvoritev Hausenbichlerjeve koč
na Mrzlici. Dne 28. septembra t. l. je prispeła iz vseh krajev Slovenskega Štajerskega velika množica turistov in častilcev rajnega Hausenbichlerja na Mrzlico k otvoritvi planinske koč, ki se imenuje po tem vzornem, za naš mili narod velezasluznem rodoljubu Hausenbichlerjeva koč. Prelepe slavnosti so se udeležili tudi vseučil. prof. gosp. dr. Frischauf iz Gradca, g. profesor Borštner z gospico hčerko Pavlo ter g. M. Verovšek kot zastopnik osrednjega odbora iz Ljubljane in gosp. nadučitelj Fr. Koebek, načelnik „Savinske podružnice“, iz Gornjega grada

Koča stoji malo pod vrhom Mrzlice. Odtod je krasen razgled na Pohorje, Kozjak, Uršulo, Peco, Raduho, Savinske planine, Menino, Triglavsko pogorje, Veliko planino, Kum, Gorjance, Sleme, Rogaško goro, Boč, v Savinsko dolino, kjer je videti Žalec, Št. Pavel, Braslovče, Polzelo i. t. d.

Ob pol 12. uri je blagoslovil č. g. kaplan Medvešček iz Griž koč in križ ob njej. Združeni žalski in gotoveljski peveci so potem zapeli: „Lepa naša domovina“.

V imenu izvrševalnega odbora za zgradbo Hausenbichlerjeve koč je govoril njegov načelnik g. Petriček nekako tako-le:

„Slavna gospoda! Dragi mi gostje bližnji in daljni! V imenu izvrševalnega odbora, ki se je sestavil meseca majnika t. l. iz udov „Slov. plan. društva“ v Žalcu v ta namen, da postavi na Mrzlici Hausenbichlerjevo koč, v imenu tega odbora se usojam vse došle častilce rajnega Hausenbichlerja, vse prijatelje naših krasnih gora prav prisrčno pozdraviti ter jim kličem iz dna srca: Dobro došli na Savinskem Triglavu! V posebno

časť pa si štejem, da imam priliko, pozdraviti tu tudi odkritelja Savinskih planin, pospeševalca slovenske turistike, častnega člana „Slov. plan. društva“, gospoda profesorja Frischaufa iz Gradca. On je sicer Nemeč — pristen Nemeč — a Nemeč, ki tudi svojega slovenskega soseda spoštuje. Slava mu!

Misel, tu na Mrzlici postaviti planinsko zavetišče, ni nova. Že takrat, ko se je bilo ustanovilo „Slov. plan. društvo“ in so se zgradile nekatere koč po slovenskih planinah, že takrat se je sprožila misel za to koč, katero vidite sedaj tu pred seboj zgotovljeno. A misel je ostala le misel in se ni uresničila. Ko sva pa bila minolo leto z gospodom Kačem tu na Mrzlici, sva sklenila, da hočeva delati na to, da se tu postavi planinska koč popotnikom v zavetišče, gospodu Hausenbichlerju pa v trajen spomin. V izvrševalni odbor sta stopila še gg. Roblek in Širca. Ta odbor je takoj začel nabirati prostovoljne prispevke, ki pa so le po malem dohajali. Koča bode stala z notranjo opravo in s poseko razgled ovirajoče gošče nad 600 gld. A dosedaj smo nabrali komaj nekoliko nad pol'ovico tega zneska; treba bode torej, da pri rodoljubih slovenskih še enkrat nekoliko potrkamo. Osrednji odbor „Slov. plan. društva“ in posojilnica žalska sta nam obljubila za prihodnje leto podpore po 50 gld.

Hausenbichlerjevo koč smo pred vsem postavili v to svrhu, da povzdignemo slovensko turistiko. Z visokih hribov gledamo in občudujemo lepoto in krasoto mile naše, hudo zatirane domovine. Kdor pa se prepriča in uveri, da je naša domovina v resnici lepa, se je tudi z vso močjo oklene, jo ljubi iz dna srca ter je pripravljen za njo živeti in umreti. Slovenska turistika pospešuje torej pravo domoljubje, ona širi in utrjuje v nas toliko potrebno narodno zavest. Turistika sploh pa se mora uvaževati tudi s praktičnega stališča. Hribovci so vedno bolj zdravi nego poljanci; malokdaj je slišati, da razsaja po planinah kaka kužna bolezen. „Na svobodni gori ni zemskih nadlog!“ pravi nepozabni Miroslav Vilhar.

To koč smo imenovali po nenadomestnem rajnem očetu Savinske doline, gospodu Janezu Hausenbichlerju. Postavili smo mu ta skromni spomenik tu v visočini, da bodo tudi naši nasledniki vedeli, da smo v njem

častili iskrenega domoljuba, jeklenega in značajnega moža, ljubeznivega voditelja in očeta Slovencev v Savinski dolini.

V imenu izvrševalnega odbora si štejem v prijetno dolžnost, zahvaliti iz vsega srca vse one, ki so pripomogli k zgradbi tega planinskega zavetišča. V prvi vrsti zahvaljujem častitega gospoda kaplana Medveščeka iz Griž, ki je križ in kočo blagoslovil, dalje slavni osrednji odbor „Slov. plan. društva“ ter žalsko posojilnico za prispevek, g. Kocbeka, predsednika Sav. podružnice „Slov. plan. društva“, ki nam je pri zgradbi rado-voljno pomagal s svojimi modrimi nasveti, potem gospoda Ivana Kača, občinskega tajnika, ljudskega organizatorja ter vnetega pospešitelja zgradbe te-le koče, za darovani prelepi križ pred kočo, ki stane nad 40 gld. Zahvalo izrekam nadalje združenim žalskim in gotoveljskim pevcem za mišno petje pri današnji slavnosti, posebno pa predsedniku tega zbora, g. V. Vabiču, in g. pevovodji, učitelju Vrečarju iz Št. Petra v Savinski dolini. Po izreku gg. zastopnikov osrednjega odbora, prof. Frischaufa in Kocbeka je naša koča tudi prav dobro zgrajena. Pristréna zahvala gre torej tudi tesarskemu mojstru, g. Andreju Kačniku, in njegovim marljivim sodelavnikom. Naposled zahvaljujem vse one, ki so se danes tu sem na vrh Mrzlice potrudili ter tako pripomogli k toliko sijajni otvoritvi Hausenbichlerjeve koče. Iz vsega srca me pa veseli, da so nas danes v tolikem številu počastile brhke slovenske gospe in gospodične. Živelo zavedno slovensko ženstvo!

V imenu izvrševalnega odbora se torej usojam Hausenbichlerjevo kočo oficialno otvoriti ter vljudno prosim, da jo osrednji odbor „Slov. plan. društva“ blagovoli v svojo last prevzeti!“

V imenu osrednjega odbora je g. M. Verovšek izročil vsem udeležnikom te lepe slavnosti pristréne planinske pozdrave osrednjega odbora in „Planinskih Piparjev“. V navdušenem govoru je zahvalil izvrševalni odbor za stavbo Hausenbichlerjeve koče za ta prekrasni dar, katerega bode vodstvo „Slov. plan. društva“ drage volje ohranilo našim potomcem. Navduševal je častite izletnike za planinsko društvo in poudarjal, da „Slov. plan. društvo“ je slovenska planinska straža in ravno tako neobhodno potrebno kakor

družba sv. Cirila in Metoda. Prosil je udeležence, naj je podpirajo, kar jim največ moči.

Gospod profesor dr. Frischauf se je nato zahvalil za posebni njemu izrečeni pozdrav ter je predlagal, da naj se presvetlemu cesarju pošlje brzojavnim potom vdanostna izjava. Ta predlog se je navdušeno sprejel. Brzojavka se je glasila: „Udeležniki slovesnega blagoslovljenja koče na Mrzlici kličejo preponižno Vašemu Veličanstvu trikrateno „živio“ v znak svoje neprelomljive cesarske zvestobe in svojega avstrijskega patriotizma.“ „Slov. plan. društvo“.

Gospod Fr. Kocbek je potem govoril blizu tako-le: „Veselje mi navdaja srce, ko vidim toliko odličnih udeležencev iz vseh krajev Slovenskega Štajerja. S tem ste pokazali, kako se zanimanje za turistiko vedno bolj in bolj širi. Dal Bog, da bi ostalo na tej stopinji ali se povzpelo še više, da bi „Slov. plan. društvo“ dobilo mnogo novih članov in dobrotnikov, kajti le ob obilni gmotni podpori more izvrševati svoje namere. Da se je mogla postaviti ta lepa Hausenbichlerjeva koča, gre zahvala izvrševalnemu odboru v Žalcu, zlasti pa g. učitelju A. Petričku in g. Ivanu Kaču, in tema gospodoma izrekam v imenu „Savinske podružnice“ najtoplejšo zahvalo, kličeč jima: Bog ju živi!“

Prečastiti g. gvardijan o. Alfonz Svet je splošno govoril o turistiki, navduševal za to idejo ter predlagal, da bi se tudi pri tej slavnosti nabiralo prispevkov za Hausenbichlerjevo kočo. In res se je nabralo 41 gld. Gospod Ivan Kač je nazdravil kmetiškemu ljudstvu ter ga navduševal za narodno idejo. Slednjič je še gospod pravnik Dimnik izrekel nekaj krepih besed o naši lepi turistični ideji.

Planinski Piparji so poslali sledečo br-zojavko: „Iskren pozdrav in slava častilcem zaslužnega rodoljuba Hausenbichlerja!“

G. Magolič iz Celja je napravil nekaj prav imenitnih fotografičnih skupin.

Po oficialnem delu je bila prosta zabava. Šele ob štirih popoldne so se razšli izletniki, katerih je bilo do 260, vsi veseli in zadovoljni, da je slavnost uspela tako lepo.

Osrednji odbor „Slov. plan. društva“ prav iskreno zahvaljuje tudi s tega mesta izvrševalni odbor, da je tako častno dovršil domoljubno delo. Slava mu!

Česka podružnica „Sloven. plan. društva.“ Članu osrednjega odbora, ki je bival ta mesec v Pragi, je bila prilika, se uveriti o živahni vnemi, ki navdaja brate Čeha za naše društvene težnje. Na prijateljskem večeru sta naročila gg. dr. Chodounský in dr. Eranta navzočnemu članu osrednjega odbora, naj ne pozabi sporočiti v domovini prisrčnih simpatij, ki vežejo češki narod s slovenskim. Česka podružnica hoče osredotočiti svoje delovanje v Grintavskem pogorju, osrednji odbor naj pa deluje v Julijskih planinah, ker mu je odvzela skrb za Savinske planine Gornjegrajska podružnica. S tako porazdelitvijo delovanja se omogoči sistematično in izdatno delovanje na celi proggi. Česka podružnica izraža pač željo, naj bi se Kamniška podružnica oživila in naj bi od svoje strani delovala v korist turisticke v Kamniških planinah. Pred vsem naj bi ta podružnica skrbela za napravo hotela na Uršiču. Česka podružnica, ki hoče agitirati med Čehi za živahno obiskovanje Jezerskega in ki hoče vabiti turiste v naše planine, izda to zimo nadroben popis Grintavskega pogorja, za katerega pripravlja tudi specialen zemljevid. Česka kočja, ki se je zgradila letos na Grintavcu, na Dolenjih Ravneh, v višini 1600 m, je nakopala podružnici težko skrb za financiranje podjetja. Češke dame pa priskrbe perilo in vso notranjo opravo koči, ki bo vsa izdelana po motivih češkega sloga. V odboru Češke podružnice se javlja želja, da bi se ustanovila moravska in tudi poljska podružnica Slov. plan. društva, ker je vendar vsestranski delovati, da bi se opozoril čim širji svet na divne krasote slovenskih planin. Izraža se tudi želja, naj bi se ustanovila akademična podružnica, v kateri bi se vzgajala mladina za turisticke, v nemala k dejanski ljubezni do domovine;

akademična podružnica bi vzrodila narodu najboljše pospeševalce turisticke.

Časten večer je priredilo „Trgovsko pevsko društvo“ svojemu predsedniku, gospodu cesarskemu svetniku Ivanu Murniku, dne 12. t. m. v „Narodnem domu“. Vsled vabila se je tega večera udeležilo več odbornikov in mnogo članov „Slov. plan. društva“. V svojem drugem govoru je omenil gospod slavljeneec tudi „Slov. plan. društva“ in priznal njega koristno delovanje. Načelnik „Slov. plan. društva“ je zahvalil nato gospoda ces. svetnika, proseč ga, naj ohrani tudi v bodoče simpatije, ki jih goji že od početka do tega društva.

S Sv. Jošta. Društvenik č. gospod Fr. Finžgar, ki je bil letošnje poletje ekspozit pri Sv. Joštu, slušbuje sedaj v Škofji Loki kot mestni kaplan. Pri Sv. Joštu ga bodo domačini in hribolazci zelo pogrešali.

Strašen vihar na Triglavu. Dne 12. na 13. m. m. po noči je bil grozovit vihar na Triglavu; odnesel je celo vnanja kuhinjska vrata od kočje na Kredarici na Zeleni sneg (na pot proti Triglavu). V naši kočji je bil tisto noč vodnik Šmerc z nekim tujim turistom. Celu noč ni mogel nobeden zatisniti oči, vihar je kar tulil. Tuji turist se je jako bal. Vodnik Šmerc je rekel, da ne pomni takega viharja, in pristavil: „Če ta vihar ni kočje odnesel, je nobeden vihar več!“

Krasne razglednice je izdal Pavel Razinger, posestnik in gostilničar v Planini nad Jesenicami na Gorenjskem. Razglednice obsegajo štiri skupine: Planino s cerkvijo, Razingerjev dom (pri Kopšarju), veličastni pogled iz Planine na Triglav in vrh Golice. Skupine dičijo gorske cvetke: pečnice, murke, svedrci, zaspanke... Slike je narisal g. Anton Razinger, učitelj v Ljubljani. Razglednice se dobivajo pri izdajatelju v Planini.

Prošnja. Vse prijatelje vljudno prosimo, da bi blagovolili nabirati novih članov in ustanovnikov. Društvo in vse njegove podružnice imajo polno lepih in koristnih namer in načrtov, za njih izvršitev pa potrebujejo denarja, denarja, denarja. Gani se torej vsak, pa pridobi našemu društvu in podružnicam gmotne podpore, da bo Slovencem prijetno bivati na svojih tleh, in da boče ugodno turistom gostom v naših krajih.

Društvena znamenja dobivajo častiti člani v društveni sobi v Narodnem domu v Ljubljani, pri podružniških odborih in pri gospodu Ivanu Sokliču, trgovcu Pod trančo v Ljubljani. Eno znamenje stane 1 glđ.

Poziv! Ker se e letos že večkrat pripetilo, da gg. dijaki, ki lazijo na Triglav, med potjo kamenje spuščajo, lučajo ali pa tako neprevidno hodijo, da se jim kamenje pod nogami ruši, jih resno prosimo, naj to opuste, oziroma previdneje hodijo, da ne provzročijo kake nezgode.

Pri tej priliki jih tudi prosimo, naj takrat, kadar so drugi turisti v kočah, s kuhanjem s seboj prinesenih živil tako dolgo počakajo, da so drugi turisti odpravljeni. Tudi naj s kurjavo kolikor mogoče varčno ravnajo, ker so drva silno draga na Kredarici.

Pozor! „Plan. Vestnik“ prejmljejo vsi člani **brezplačno**. Nečlane stane na leto 2 gld., dijake 1 gld. 20 kr.

Na znanje! Članarina „Slov. plan. društva“ in njegovih podružnic znaša na leto 3 gld.; poleg tega zneska plača nov član tudi 1 gld. vpisnine. Ustanovnik plača 30 gld.

Člani osrednjega društva plačujejo članarino osrednjemu odboru v Ljubljani, člani vseh podružnic pa svojim odborom.

„Slovensko planinsko društvo.“

„Vodnik za Savinske planine in najbližjo okolico“

s 7 slikami in načrtom Savinskih planin z znamenovanimi poti.

Spisala Fr. Kocbek in M. Kos. — Cena 60 kr., po pošti 5 kr. več.

Hribolazcem, ki gredo iz Bohinja na Triglav, ali pa krenejo s Triglava v Bohinj, se priporoča gostilnica **Blaža Hodnika (Galetova)** v Srednji vasi za prenočišče. Postrežba dobra in točna. Večjim družbam se preskrbijo čedna ležišča v vasi.

Brata Eberla,

pleskarja c. kr. drž. in c. kr. priv. južne železnice v Ljubljani, v Franciškanskih ulicah št. 4,

prevzemata vsa v pleskarstvo spadajoča dekorativna, stavbinska in pohištvena dela.

Delo rečno in fino, izvršitev točna in po najnižjih cenah.

JOSIP OBLAK,

umetni in gal. strugar v Ljubljani,

prilporeča

svojo na novo urejeno delavnico za Florijansko cerkvijo v ulicah na grad št. 7. v načrtovani vsakovrstnih strugarskih koščenih, roženih in drugačnih izdelkov, katere boe solidno in ceno izvrševal po načrtih ali brez njih.

FOTOGRAFIJA

je nedvomno najlepša in najkratkočasnejša zabava!

Fotografski aparati

in sploh vsi drugi v fotografski stroko spadajoči predmeti za amaterje in za strokovnjake so vedno v največji zalogi na razpolago.

Pouk v fotografiranju za novince preskrbim sam in brezplačno.

Ceniki so vedno brezplačno na razpolago.

Dalje priporočam svojo tovarniško zalogo

papirja ter pisalnih in risalnih potrebščin.

JOS. PETRIČ,

v Ljubljani, na Sv. Petra cesti št. 4.

Josip Maček

na Mestnem trgu v Ljubljani

prilporeča svojo zalogo mnogovrstnih domačih in tujih žganih pijač, kakor: pristen brinovec, slivovko in tropinovec, I. vrste francoski in ogrski konjak, rum in mnogovrstne druge likerje po nizki ceni.

Adolf Hauptmann

v Ljubljani, na Sv. Petra cesti št. 41.

Tovarna

oljnatih barv, firneža, laka in kleja.

Zaloga

slikarskih in pleskarskih predmetov.

Ivan Soklič

v *Ljubljani, Pod trančo št. 1,*

priporoča svojo veliko zalogo **klobukov**, posebno **lodnastih** za hribolazce in lovce iz tvornice Jos. in Ant. Pichlerja, c. kr. dvor. založnikov.
Članom „Sl. pl. društva“ znižane cene.

Franc Čuden,

urar v *Ljubljani na Mestnem trgu,*

priporoča svojo bogato zalogo vsakovrstnih žepnih in stenskih ur ter budilnikov. Vsi izdelki so priznani izvrstni in po ceni. Popravila se izvršujejo natančno in dobro.

✦Cenovniki na zahtevanje brezplačno.✦

Vinko Čamernik,

kamenosek v *Ljubljani, v Slomškovi ulicah št. 9,* (zaloga spomenikov na Dunajski cesti nasproti bavarskemu dvoru),

priporoča svoj **kamenoseški obrt**, posebno za cerkvene in druge stavbinske izdelke, marmorne plošče za hišno opravo i. t. d.

Solidno delo, nizke cene. Ceniki in obrisi na zahtevo zastoj.

Vsakovrstne

napise na les, kovino in steklo

izvršuje natančno in po ceni

VINKO NOVAK

v *Ljubljani, na Poljanski cesti 35.*

HUGON IHL

v *Ljubljani, Špitalske ulice št. 4,*

priporoča

svojo veliko zalogo vsake vrste **suknenega** in **manufakturnega blaga** na debelo in na drobno po najnižjih cenah.

Vnanja naročila izvršuje hitro in natančno.

Tiskarna in kamenotiskarna

A. KLEIN & Comp.

v *Ljubljani, v Špitalskih ulicah št. 5,*

se priporoča

v naročitev vseh v to stroko spadajočih del in za zalogo raznih tiskovin.

GRICAR in MEJAČ

v *Ljubljani, v Prešernovih ulicah št. 9,* priporočata svojo bogato zalogo izgotovljene moške in ženske obleke ter najboljše perilo in zavratnice.

Zlasti opozarjata na nepremočna **lodnasta** oblačila in plašče za **turiste**.

Naročila po meri se izvršujejo točno in ceno na Dunaju.

Ilustrovani ceniki se razpošiljajo franco in zastoj

Članom „Sl. pl. društva“ znižane cene.

Avgust Žabkar

v *Ljubljani, na Dunajski cesti št. 7,*

se priporoča

za vsake vrste **ključarska dela**,

katera izvršuje dobro, lično in ceno.

Engelbert Franchetti,

brivec v *Ljubljani, Jurčičev trg št. 3,*

priporoča slav. p. n. občinstvu svojo novo in elegantno urejeno **brivnico**.

Za dobro in točno postrežbo je najbolje preskrbljeno.

MARIJA PLEHAN,

svečarica in lecionarica v *Ljubljani na Sv. Petra cesti št. 63,*

priporoča svojo veliko zalogo sveč ter mnogovrstnega **medenega blaga** in **slaščice**.

Kupuje med v panjih in vosek.

J. BONAČ

v *Ljubljani,*

v *Šelenburgovih ulicah št. 5,* naspr. nove pošte,

priporočam vjudno svojo trgovino s papirjem in s pisalnimi potrebščinami.

Vzorce papirja pošiljam na ogled.

V svoji knjigovozni izdelujem vezi preproste in najfiniše.

Prevzemljem izdelovanje vsakovrstnih razglednic po fotografijah. 1000 lepih razglednic 14 — 16 gld.

Imam veliko zalogo razglednic mesta Ljubljane z različnih strani.

10 najlepših razglednic samih cerkev ljubljanskih za 33 kr., s pošto 38 kr.

Edina zaloga svinečnikov družbe sv. Cirila in Metoda (iz Hardtmuthove tvornice).

Prekupnikom velik popust.